

TEÓRIA DIZAJNU

Ročník: I.

Odbor: 822I 6 Dizajn

Pomaturitné štúdium

Vyučujúci: Ing. Michaela Kozmášová

6. Hodina

Druhy dizajnu

- Styling
- Redizajn
- Predizajn
- Totálny dizajn
- Globálny dizajn

Druhy dizajnu

- Rozlišovanie rôznych druhov dizajnu vyplýva z rozličnej kvalitatívnej úrovne **vzt'ahov medzi vonkajšou formou a vnútornou štruktúrou produktu**
- Neraz prichádza k premenám týchto foriem **bez toho, aby sa zmenila aj vnútorná funkcia predmetu** a s ňou organicky spätá štruktúra

Druhy dizajnu

- V súčasnosti **nie je cieľom** dávať starým funkciám stále novšie formy
- **Správna tendencia** je najmä vtedy, keď produkty zodpovedajúce potrebám ľudí prinášajú v určitom socioekonomickom, spoločenskom a kultúrnom kontexte **nové funkcie s čistými formami**

Druhy dizajnu - Styling

- Je jednou z najjednoduchších (i najproblematickejších) druhov navrhovania výrobku pre priemyselnú výrobu

Cieľom autora je navrhovanie vonkajšieho vzhľadu produktu bez premien jeho vnútorných štruktúr.

Často **vedie k jednoduchej módnosti a nadbiehaniu vkusu spotrebiteľa.**

Styling – vzhľadová úprava produktu.

Druhy dizajnu - Redizajn

(lat. re: prvá časť slova s významom späť, opäť, znovu, nové utváranie, vznik nového na základe starého)

- V porovnaní so stylingom ide o **kvalitatívne vyšší druh priemyselného dizajnu.**

Cieľ: dizajnér novým návrhom kontinuálne zachováva ale aj opakuje, obnovuje, **mení kvality formy predchádzajúceho výrobku, ktorý je základom jeho vzniku.**

Redizajn

- Autor nenavrhuje mechanicky len konečné tvary produktov, ale reflektuje ich celú štruktúru.
- **Redizajn hodnotí** určitý návrh vzhľadom k starému, či predchádzajúcemu štádiu formových kvalít produktu.

Redizajn

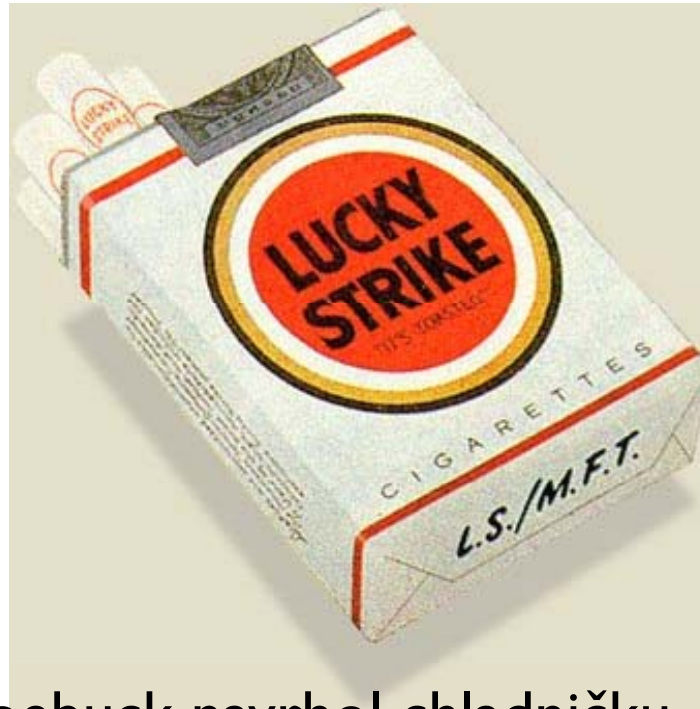
Osobnosti:

- **Raymond Fernand Loewy** – r.1919 emigroval do USA , stal sa jedným z prvých konzultantov priemyselného dizajnu. Navrhol napr. obal pre cigarety LuckyStrike, pracoval pre Coca-Colu, atď'. Jeho marketingová stratégia bola: „**Škaredé sa predáva zle**“. Navrhoval „**nový obal pre starý produkt**“ v zmysle cnosti dizajnu.

Redizajn

**Raymond
Fernand
Loewy**

Pre firmu Sears Roebuck navrhol chladničku Coldspot, dostával mnoho objednávok na prestavbu obchodných domov, navrhol obal cigariet Lucky Strike a jeho ďalšími zákazníkmi bola Coca Cola, Pepsodent, National Biscuit Company, British Petroleum Shell , jeho dielom bol aj interiér kozmickej lodi NASA Skylab.

Redizajn

Firmy:

- Talianska nábytkárska firma **Alias** – „Redizajnom jednotlivých nábytkov Man Raya, Geritta Rietwelda, Thea van Doesburga sa firma stala archeológom dejín dizajnu“
- talianska firma nábytku a svietidiel **Bieffe** r.1960 ponúkla v štádiu redizajnu prepracované návrhy **Josepha Hoffmanna** (architekt a dizajnér).
Na novom návrhu toho istého produktu nemusí pracovať ten istý autor, či tím.

Redizajn

Geritt Rietweld, stolička
„ZigZag“ , 1934

Verner Panton,
„S“ stolička, 1960

Redizajn

Skupiny :

- Do oblasti redizajnu zasiahlo avantgardné milánske **Studio Alchimia**. Pod vplyvom osobností ako bol napr. **Alessandro Mednini** sa robil redizajn nábytkov pred 2.svet.vojnou, či starších štýlových období.

R. 1979 sa uskutočnil ich projekt „Bau Haus I“ a „Bau Haus 2“ – išlo o **ironicko-intelektuálnu banalizáciu tradície Bauhausu** – používanie expresívnych foriem i vrstiev umelých hmôt.

Redizajn

Alessandro Mendini – Studio Alchimia

Redizajn

Marcel Breuer -
„Wassily Chair“,
1927-28

Alessandro Mendini -
„Wassily chair“
Studio Alchimia, Italy,
1978/1983

Druhy dizajnu – Predizajn

- (lat. *pre*: prvá časť slova s významom vpred, vopred)
- Pojem predizajn zdôrazňuje podiel **experimentu**.
Zaradujeme tu **tvorivé experimentálne
výtvarné diela**, ktorých cieľom je **precizovanie
formy**.
Je to tvorba, ktorá predchádza východiskovému
projektu priemyselného dizajnu.

Predizajn

Osobnosti:

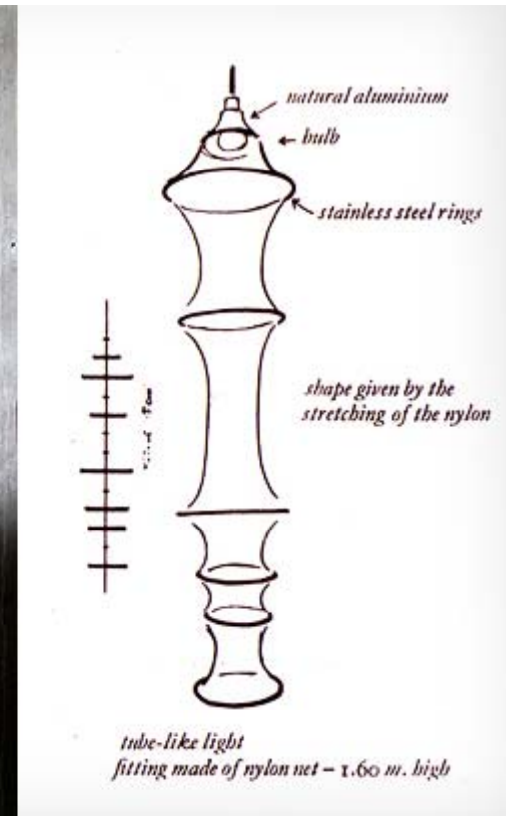
- **Bruno Munari** – člen skupiny umelcov z Milána. Svoju tvorbu sústreďuje na výtvarné experimenty v dizajne.

Umelci si uvedomujú nevyhnutnú potrebu výskumných experimentov v dizajne – **od dvojrozmernej grafickej práci k viacrozmernému návrhárstvu, vrátane času ako štvrtej dimenzie**. Svoje kreácie chápu ako diela, tvorbu ktorá predchádza vlastnému projektu, či modelu.

Predizajn

Bruno Munari,
taliansky dizajnér

Lampa, 1964

Druhy dizajnu – Totálny dizajn

(lat. všetko zachvacujúci, zasahujúci, celistvý, úplný)

- Konceptia tzv. totálneho dizajnu zahrňuje široké **komplexné poňatie problému**: vznik, výskum, vývoj, realizáciu priemyselného návrhu, ďalej všetky zložky uplatnenia výrobku na trhu, obchodné aspekty, komplexné otázky marketingu, propagácie atď.

Totálny dizajn

- Znaky koncepcie totálneho dizajnu:
 - Dizajnom neprechádza len samotný výrobok, ale aj jeho **obal, sprievodná dokumentácia** a ostatné náležitosti spojené s **prezentáciou výrobku na verejnosti**.

Totálny dizajn je dnes rozšírený aj na výrobné organizácie, resp. nevýrobné inštitúcie – označujeme ho aj **komplexný dizajn**.

Druhy dizajnu – Globálny dizajn

“riešenie globálnych problémov si vyžaduje globálne postupy“

- Úsilie autorov, skupín a organizácií o **riešenie globálnych problémov prostredníctvom dizajnerskej tvorby**.
- Medzinárodné opatrenia a spolupráca, ktoré majú celosvetový dosah.
- Činitele vzniku globálneho dizajnu:
 - svetové problémy rastu populácie – potreba veľkých stavebných projektov
 - Prírodné zmeny v počasí, teploty zeme, pohybu ľadovcov, atď’.

Globálny dizajn

- Návrhy koncepcií prístreší pre prípad živelných katastrof
- Rozmanité zariadenia objektov a prostriedkov ekologického charakteru

Znaky:

- Cieľom bolo využívanie prírodných materiálov
- Zdôrazňovanie ekologického konceptu

Globálny dizajn

- Predstavitelia:

Talianske hnutia: **Global Tools,**
skupina **Archizoom**

Autori: **Alessandro Mendini,**
Ettore Sottsass,
Ugo la Pietra,
Gaetano Pesce

Globálny dizajn

